

Hivatkozási szám a TAB ülésén:

6. (T/4393)

A bizottság

MSZP

frakcióhoz tartozó tagjainak
tagjainak javaslata.

Javaslat módosítási szándék megfogalmazásához
a Törvényalkotási bizottság számára,
**egyes törvényeknek a pénzügyi közvetítőrendszer fejlesztésének
előmozdítása érdekében történő módosításáról**
szóló
T/4393 számú törvényjavaslathoz

1. A Bizottság a törvényjavaslat 119. §-ának az alábbi (3) bekezdéssel történő kiegészítését javasolja:

„(3) Az MNBtv. 13. §-a a következő (2a) és (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) A (2) bekezdés m) pontjában meghatározott ellenőrzési tervet az MNB a 48. § (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott eljárásaival kapcsolatban készíti el vagy vizsgálja felül. Az ellenőrzési tervnek tartalmaznia kell az előre ütemezett ellenőrzések tárgyát, az ellenőrzési időszakot, az ellenőrzések ütemezését, eszközét, az ellenőrzések szempontrendszerét, valamint nem kell megjeleníteni a folyamatos ellenőrzési feladatot.

(2b) Az ellenőrzési tervet az MNB a honlapján közzéteszi. Az ellenőrzési tervet úgy, illetve azon részeit kell közzétenni, hogy az ne veszélyeztesse az ellenőrzések célját.””

2. A Bizottság a törvényjavaslat 125. § (2) bekezdésének az elhagyását javasolja:

[(2) Az MNBtv. 48. §-a a következő (2a) és (2b) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az MNB az (1) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott eljárásaival kapcsolatban készíti el vagy vizsgálja felül a 13. § (2) bekezdés m) pontjában meghatározott ellenőrzési tervet], amely tartalmazza legalább az előre ütemezett ellenőrzések tárgyát, az ellenőrzési időszakot, az ellenőrzések ütemezését, eszközét, az ellenőrzések szempontrendszerét, valamint nem kell megjeleníteni a folyamatos ellenőrzési feladatot.

(2b) Az ellenőrzési tervet az MNB a honlapján közzéteszi. Az ellenőrzési tervet úgy, illetve azon részeit kell közzétenni, hogy az ne veszélyeztesse az ellenőrzések célját.”]

3. A Bizottság a törvényjavaslat 179. §-át az alábbi o)-t) ponttal egészíti ki:

/179. § Az MNBtv./

o) 184. §-ában a „16-21. §” szövegrész helyébe a „16-21. §, 22. § (2)-(3) bekezdése” szöveg,

p) 184. §-ában a „23. § (1), (2) és (10) bekezdése” szövegrész helyébe a „23. §” szöveg,

q) 184. §-ában a „26-28. §-a” szövegrész helyébe a „26-28/A. §” szöveg,

r) 184. §-ában a „39. § (1) és (2) bekezdése” szövegrész helyébe a „39. §” szöveg,

s) 184. §-ában a „96-101. §” szövegrész helyébe a „96-101. §, 144-146. §” szöveg

t) 184. §-ában a „41. cikk (1), (4) és (5) bekezdése, valamint 42. cikke” szövegrész helyébe a „41. cikk (1), (2), (5) és (6) bekezdése” szöveg

lép.

4. A Bizottság a törvényjavaslat 277. §-át az alábbiak szerint módosítja:

277. § A 119[. §, a]122. §, a 124. §, a 158–161. §-ok, a 179. § a)–c) pontjai és a 180. § (1) bekezdés a) pontja az Alaptörvény 41. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül.

Indokolás

Megítélésünk a Javaslat több pontja közjogilag érvénytelen abban az esetben, ha az Országgyűlés a sarkalatos rendelkezéseket egyszerű többséggel fogadja el. A földforgalmi törvény módosítását nagy részében alaptörvény-ellenesnek nyilvánító június 1-jei AB-döntés alapján nem csupán a Javaslat, hanem az MNBtv. is több ponton közjogi érvénytelenségben szenved. Kezdeményezésünk a közjogi érvénytelenség megelőzését szolgálja. A Háttéranyag 32. pontja ugyan utólag korrigálni igyekszik az MNB törvény sarkalatossági záradékának hibáit, így sem sikerül azonban a közjogi érvénytelenséget kiküszöbölni.

Álláspontunkat az alábbiakkal támasztjuk alá:

Kodifikációs szempontból aggályos megoldást kíván a törvényjavaslat megvalósítani: a sarkalatossági záradékban szereplő 13. §-t egy új, m) ponttal egészíti ki úgy, hogy az új norma tartalmát adó szabályokat a 48. §-ban kívánja elhelyezni, mely azonban csupán egyszerű többséggel módosítható szakasz. Tekintettel arra, hogy amennyiben a jogalkotó egy normát sarkalatosként tüntet fel, akkor ennek egyenes következménye az, hogy az érintett jogintézmény lényegi tartalmát adó szabályok is sarkalatosnak kell,

hogy minősüljenek. Mindezekre való tekintettel a módosító javaslat célja tehát az, hogy mind a kodifikációs, mind a közjogi előírások érvényre jutását teljes körűen biztosítsa.

Itt kell utalni arra, hogy a FIDESZ kétharmados országgyűlési többségének elvesztése óta szinte mindenáron kerülni igyekeznek a saját maga alkotta sarkalatos szabályokat, és mindent megtesz annak érdekében, hogy saját minősített szabályait megkerülje. Ugyanez a helyzet e törvényjavaslat esetében is, hiszen a FIDESZ olyan normákat kíván egyszerű többséggel módosítani, melyek vagy sarkalatosak, vagy az Alaptörvény értelmében kétséget kizáróan annak kellene lenniük.

Az Alkotmánybíróság 2015. június 1-jén az állami földvagyon kezelésével összefüggő egyes törvények módosításokról szóló elfogadott törvény kapcsán kimondta: „A sarkalatosság követelménye [amihez a T) cikk (4) bekezdése alapján a jelen lévő országgyűlési képviselők kétharmadának szavazata szükséges] tehát nem egyes törvényekre, hanem kifejezetten szabályozási (törvényhozási) tárgykörökre vonatkozik. (...) Az Alkotmánybíróság álláspontja szerint a kétharmados törvények közvetlen (tételes) módosítása a kétharmados törvény szabályozási köréhez közelálló, azzal esetleg részben egybevágható, másik, egyszerű többséggel meghozható önálló törvény módosításával, vagy új törvény alkotásával alkotmányosan nem kerülhető meg. Mindez ugyanis odavezethetne, hogy a kétharmados törvények formális érintetlenül hagyása ellenére az alapjogi, illetve az alapintézményi törvény a módosított, illetve újonnan alkotott – formálisan egyszerű többséghez kötött – törvényekhez képest elveszítené alkotmányosan meghatározó jelentőségét.”

Magyarország Alaptörvénye 41. cikke alapján a Magyar Nemzeti Bank szervezetének és működésének részletes szabályait sarkalatos törvény határozza meg. Azonban ennek az alkotmányos előírásnak a Magyar Nemzeti Bankról szóló hatályos törvény nem felel meg: a sarkalatoszági záradékban teljesen ésszerűtlenül, szinte szubjektív módon lettek beválogatva bizonyos szakaszok, míg más normák – bár a Magyar Nemzeti Bank működésének részletes szabályait tartalmazzák – megfelelő indok nélkül maradtak ki. Mindezekre való tekintettel a jogszabály szakaszait sarkalatoszági szempontból alaposabban felül kellett volna vizsgálni, hiszen ellenkező esetben előfordulhat, hogy az Országgyűlés – az Alaptörvény előírása ellenére – minősített többséget igénylő szabályokat egyszerű többséggel elfogadott jogszabállyal fogja módosítani, ami jelen törvényjavaslat közjogi érvénytelenségét vonja maga után.

A törvényjavaslat 277. §-a értelmében a 119. §, a 122. §, a 158–161. §-ok, a 179. § a)–c) pontjai és a 180. § (1) bekezdés a) pontja az Alaptörvény 41. cikk (6) bekezdése alapján sarkalatosnak minősül. **Azonban álláspontunk szerint további szakaszok is sarkalatos rendelkezéseket tartalmaznak:**

- **120. §:** az MNBtv. azon 26. §-át kívánja új bekezdésekkel kiegészíteni, melynek egésze sarkalatos szakasznak minősül, annak kiegészítése is minősített többséggel lehetséges
- **121. §:** az MNBtv. 36. §-a sarkalatos szabály, mely azt szabályozza, hogy az MNB hitelintézeteknek mikor nyújthat hitelt. Azonban a törvényjavaslat által

érintett 37. §-t nem tekintik sarkalatosnak, mely ugyanezt szabályozza csak az OBA és a BEVA tekintetében. Ezek közvetve szintén érintik a hitelintézetek pénzügyi helyzetét. Mi indokolja azt, hogy ez mégsem minősített norma?

- **124. §:** az MNBtv. 44. §-át kívánja új bekezdésekkel kiegészíteni, melynek egésze sarkalatos szakasznak minősül

Az MNBtv. 36. §-a sarkalatos szabály, mely azt szabályozza, hogy az MNB hitelintézeteknek mikor nyújthat hitelt. Azonban a törvényjavaslat által érintett 37. §-t nem tekintik sarkalatosnak, mely ugyanezt szabályozza csak az OBA és a BEVA tekintetében. Ezek közvetve szintén érintik a hitelintézetek pénzügyi helyzetét. Mi indokolja azt, hogy ez mégsem minősített norma?

A Háttéranyag 32. pontja ugyan utólag korrigálni igyekszik az MNB törvény sarkalatossági záradékának hibáit, így sem sikerül azonban a közjogi érvénytelenséget kiküszöbölni. Mind a 120., mind 121., mind a 124. § sarkalatos rendelkezésű, vagyis az Országgyűlés közjogi érvénytelenséget okozó alaptörvénysértést valósít meg azáltal, hogy egyszerű többséggel kíván dönteni sarkalatos többséget igénylő rendelkezésekről. A háttéranyag 32. pontjában szereplő „módosítás” közjogilag elégtelen. Az MNBtv. 26. § (1)-(2) bekezdése elválaszthatatlan a (3)-(4) bekezdéstől, mivel mindkettő ugyanazt a témakört, konkrétan a törvényes fizetőeszköz és az euró utánpótlásának kérdését tárgyalja (120. §).

Még szemléletesebben rajzolódik ki az alaptörvénysértés a 124. § esetében, hiszen az MNBtv. 44. § (1)-(4) bekezdése sarkalatos lenne, az újonnan érkező (5) bekezdés viszont nem, holott éppen abból a bekezdésből tudható meg, az MNBtv. 44. § (2) bekezdésében szereplő összevont alapú felügyelet kiléte. Nem lehet elválasztani a 44. § rendelkezéseit egymástól.

Az MNBtv. számos rendelkezése nem tesz eleget a június 1-jei alkotmánybírósági döntésben foglaltaknak, példaként említhetőek a következők [MNBtv.]:

- 22. § (2)-(3) bekezdés: azon törvényalkotói szándék, mely szerint a jegybank egyes alapvető szabályait sarkalatos normák rendezik, nincs következetesen végigvezetve a jogszabályon: az árfolyamokkal kapcsolatos hatáskörök szinte egyedüli kivételként nem minősülnek sarkalatosnak, érhetetlen, hogy miért.
- 23. §: előző ponthoz hasonlóan: a pénzkibocsátás, mint alapvető feladatkör bizonyos részletszabályai miatt sarkalatosak, mások miért nem?
- 28/A. §: a „Pénzforgalom és felügyezés” jogkör egésze sarkalatos, kivéve egy olyan normát, mely EU-s jogszabályok végrehajtásához hatósági feladatkört ad az MNB részére
- 39. § (3) bekezdés: Az MNB „Felügyeleti feladatai” közül valamennyi rendelkezés sarkalatos, kivéve egyet, mely hatósági feladatként az MNB-re ruházza a *pénzmosás és terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról* szóló

törvényrel kapcsolatos hatósági kötelezettségeket. Logikailag érthetetlen, hogy miért maradt ki.

- 144. §: az Állami Számvevőszékkel való kapcsolatát érintő norma: az MNB könyvvizsgálójának megválasztásával kapcsolatos jogköröket sarkalatos szabályok rendezik, e logikát követve az ÁSZ elnökének ezzel kapcsolatos jogkörét is minősített normának kell tartalmaznia.
- 145. §: az MNB számlavezetési feladatai tárgykörüket tekintve az egyes alapvető feladatokkal mutatnak szabályozási tárgykört érintő hasonlóságot, logikáját követve minősített szabályoknak kellene lenniük.
- 146. §: Érthetetlen, hogy az MNB közszeztort érintő hitelezési tilalma miért nem sarkalatos rendelkezés, amikor a – egész unióban érvényesülő – szabály részleteit minősített normák tartalmazzák.